

ABONAMENTŪ

	In orașu	In districte.
Pentru unu anu	24	30 lei.
Pentru 1/2 anu	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Orî-ce Abonament neînsoțit de valoare se refușă.

Abonamentele se facu numai de la 1 și 15 a le fie-cărei luni.

Epistolele nefrancate se refușă și articolii nepublicați se ardū.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

Pentru abonamente, reclame și anunțuri, a se adresa la Typographia Națională, strada Academiei No. 24.

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina a IV.	15 bani
Reclame pe pagina III.	1 lei.
" " II.	2 lei
" " I.	3 "

Pentru Franca: se primesc anunțuri și reclame la D-nii Grain & Micord, rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania: la D-nu Philipp Lob, Wien Wollzeile No. 2.

Pentru rubrica inserațiunii și reclame Redacțiunea nu este responsabilă.

BUCUREȘTI, 18 AUGUSTU

Între organele de publicitate cari au combătut monopolul tutunurilor, cându legea s'a prezentat Camerilor, *Telegraphul* și a avut și elu locul seū.

Causele pentru care l'am combătut, fiă care cititoru pôte se înțelegă că nu era de cătu interesul generalu. Motivele însă ce le-am invocat, împreună cu presa ce l'altă independinte, ca se facem a se înlătura această spoliațiune generală în folosul câtoru-va, n'au găsit nici o trecere la ômenii ordinei. Legea s'a votat, monopolul s'a licitat și o companie compusă din *tuti fruti*, adică din mai multe persoane de diferite naționalități, între care și banca Ungară din Pesta, a luat monopolul în posesiune.

Legea însă era deconsiderată încă de la începutu. Ce se facu concesionarii ca se pôtă acoperi ochii publiculu? Se adresară la mai mulți ômeni de considerațiune, cari jucaseră mai multu seū mai puțin unu ôre-care rolu politicu, a priimi câte-va posturi, ca astu-felū, cu asistența lorū, se învelească monstruositățile legi.

Acăsta se și facu. Căți-va ômeni onorabili intrară în consiliulu de administrațiune; alții luară alte diferite posturi.

Asigurați de acestu paravanu, pe care mai pe urmă îl dăramară într'o parte a lui, concesionarii au început a face tôte abuzurile.

Mai înteu au schimbatu prețurile pe cari le otărise cei însărcinați cu clasificarea pentru cumpărarea tutunurilor, și le-a redusu la jumătate, fără ca se găsescă nimini se protestese.

Acestu abuzu trecut cu vedere, concesionarii, ca se specule și mai reu pe publicu, a inventat *specialitățile*, pe cându era deja stabilită calitatea primă. Calcă legea, făcendū primă peste primă, superlativū peste superlativū, fără ca guvernulu se observe această spoliațiune, ba chiar ni se spune că elu o aprobă.

Lumea strigă contra acestei noui ridicări a prețulu, contra acestei înșelătorii. Orî a fostu înșelătoriu până acum cu prima calitate, orî

va fi de adî înainte cu specialitățile, dar înșelătoriu există.

Consiliulu de administrațiune însă tace nu aude nimicū, nu vede nimicū, nu face nimicū. Acăsta lănceselă a sea, dă curagiū și mai mare concesionarilorū.

Ei publică în tôte țera că acei cari au tutunuri din anul trecutū, și au declaratū că le dă Regiei, le va cumpăra cu prețulu otărătū, și cându cultivatorii în asemenea categoria se presintu în strada Biserica Ieni, ei suntū șicanați, la unii se refușă și altora li se dă nisce prețuri atātu de scădute în cătu posesorii suntū mulțumiți mai bine se le dea focū. Acăsta procedare a făcutu pe căți-va se intentese procesu Regiei, și unu asemenea procesu a fostu judicatū chiaru eri la tribunalu, dar alu căru rezultat nu lū scimū încă.

Concesionarii au publicatū că nu potū se cumpere pe anul acăsta de cătu douē sute mii oca tutunū.

Era în dreptulu lorū, dupe faimōsa lege a ômenilor de ordine.

Însă ce se întemplă?

Pe de o parte aginți direcți ai Regiei alergū prin sate și mahalale, alegū fruntea tutunurilor pe care o clasifică pe cătu pōtū în clasele cele mai de josū, pentru cumpărătōrea celor douē milioane oca anunțate; erū pe de altă parte, aginți indirecti, totū ai ei, deghisați în societăți de cumpărătōre a tutunurilor pentru esportu, evrei și totū felulū de speulanți streini și români, furnicū priu comune rurale, și chiaru urbane și, profitandū de simplitatea cultivatorilorū, îi facū se credă că Regia nu mai cumpără nimicū; că trebe prin urmare se ardă îndată tutunurile lorū, dacă nu voescū se fiă espuși la străfuiri însemnate; seū că arū fi mai bine se le vëndă la companiele de esportare, pentru care chiar ei le-arū putea cumpăra pe nisce prețuri *mai potrwite, mai dulci*, adică pe 20 seū 30 bani ocau.

Acestea nu suntū vorbe, suntū fapte cari scimū că s'au petrecutū în Vlașca, în Dembovița și în Ilfovū.

Se sciă însă că abuzulu nasce abuzū.

Vedendū-se acăsta procedare a Regiei, acestu nesatiū de speculă, de spoliare, a venitū pofta și la alții. Astu-felū, căți-va *facemū treburi* se aliară cu funcționari înalți, cari au diferite medlōce prin aginți subalterni, și dupe ce se învoiră cu Regia, dupe ce Regia consimți, — de bună voe seū prin amenințare nu scimū, — se le ia o sumă ôre care de tutunuri acăstia strinseră prin aginți lorū, însă deghisați, mai multū decât suma contractată, cu unu prețu de totū scădutu și dupe maniera celor dinteți, și Regia fu silită se flū ia, de frică se nu-î facă contra bandă, cu unu prețu de trei și de patru ori mai mare de cătu flū cumpăraseră ei. Alți speculanți se asociară cu amployați d'ai Regiei, — cându va fi trebuință îi vomū numi, — și urmară aceiași procedură.

Proba cea mai evidentă despre ceea ce dicemū, este că Regia are adî în magasiile sele aprōpe unu milionu oca tutunū, cându a declaratū că nu cumpără mai multū de 200 mii oca.

Se nu ni se dică că Regia nu calcă legea; că ea este speculantă și cumpăra cumū vrea. Regia e speculantă, dar acăsta este o speculă fraudulōsă, și tôte fraudele se pedepsesc de lege.

Se nu ni se dică că cultivatorii erau liberi ași da tutunulu lorū seū a nu lū da aginților oculți ai Regiei.

Ce era se facă cu elū? Se lū esportese? N'avea midlōce? Se lū tiă?

Venea 1 Augustu și trebuia se lū pue în magasia Regiei unde se mai plâtească și magazina giulū.

Speculatorii au sciutū se profite de pozițiunea sārmanilor cultivatori.

Cultivatorii nu voescū se sciă cine este în capulu Regiei; dacă elū este *delicatu* și *gentilū*! Ei sciū că suntū exploatați, și exploatarea fiă venită din partea unu omū *delicatu* și *gentilū*, seū din partea unu omū bruscū și reu erezcutū, totū exploatare este, totū sārăcire.

La guvernū nu putemū apela pentru acăsta exploatare, din cauză că guvernulu ne-a datū probe, prin

aprobarea tuturilor abuzurilor, că n'are celū mai micū interesu de avere cetățenilorū. Procurorii însă, arū putea se pue mâna pe acăsta, atacere, se ia publicațiunea primă care se declară că Regia ia numai 200 mii tutunū oca, se caute în magasiă cătu se află și se întrebe pe concesionari de unde suntū cele l'alte peste 700 mii oca ce prisosescū.

Moralitatea publică cere acăsta.

SCRIRI DIN AFARA

Ne aducemū aminte că Victor Hugo, acumū doui ani, a fostu espulsu din Belgia pentru că a oferitū casa sea unor refugiați franceși, cari luaseră parte la Comună.

Cu acăsta osasiune, o adresă i-a fostu trimisă din Triest, prin care flū felicita pentru c'a apăratu dreptulu de asilū. Acăsta adresă, cum și lista de sub-semnături, s'a făcutu unu elegantu caetū, care a fostu legatū artisticū în catifea, și pe prima pagină s'a desenatū armele Triestului.

Dupe o lungă asteptare, care se esplică prin ne-conținuta călătoriă a D-lui Victor Hugo de la Bruxelles la Guernesey și de la Guernesey la Paris, caetulu n'a ajunsu la destinațiunea lui de cătu zilele acăstea, adică peste doui ani.

Marele poetu a cređutu că acestu timpū nu este unu resonu a nu mulțumi subsemnătorilorū, și de acia a trimisū Primarulu din Triestu scrisōrea următōre:

Paris, 17 Augustu 1873.

Domnule primaru alu orașului Triest,

Reîntrunandū-mē la Paris, dupe o lungă absență, amū găsitū o adresă de la onorabili Domniei vōstre concetățeni. Trimisă mai înteu la Guernesey și apoi la Paris, n'amū priimitu-o de cătu adî.

Acăsta adresă este investită mai bine de 300 semnături și pōrtă data din Iuniu 1871. Suntū pătrunsū de onōre și confusi de întērdiere. Este, cu tôte acăstea, totū-de-una timpū d'a fi cine-va recunoscētōrū.

Nici o scrisōre nu însocia acăsta adresă, ca se sciū prin cine se adresesū recunoscintiă mea. De acia, Domnule Primaru, mē adresesū Domniei vōstre, pentru a espriima semnătorilorū gratitudinea și emoțiunile mele.

Acăsta manifestare, a generoșilor cetățenii din Triest, a fostu făcută cu ocasiunea espulsiunii mele din Belgia. Amū oferitū unu asilū în-

vinșilor, acesta este totu meritul meu; n'am făcut de cât un lucru foarte simplu, și onorabil voștrii concetățienii m'au recompensat magnificu.

Le mulțumesc!

Acastă manifestare elocuentă va fi totu deuna, de acum înainte, prezentă în gândirea mea. Eu uit lesne ura, dar nu uită nici odată simpatia. Ea e demnă de lustră vostă cetate, luminată de soroarele Greciei și Italiei.

Cetatea voastră este prea multu țera luminei, ca se nu fiă și țera libertății.

Eu salut în persóna voastră, Domnule primar, nobila cetate Triest.
Victor Hugo.

O corespondință foarte însemnată din Paris către *Independnța Belgi-că*, conține între altele următoarele rânduri:

Mi s'a asicurat că pozitivu o declarațiune a Marșalului Mac-Mahon că, în situațiunea actuală a lucrurilor, cu profunda divisiune în care se află spiritele, cu semnele evidinții date de tôte scrutiturile despre tendințele republicane ale țerei, nu se va învoi la o lăvitură ce ar voi se facă majoritatea pentru a stabili regalitatea.

Lucrările întreprinse la Compi-égne, în vederea procesului Bazaine, *le Danube* ne spune că s'a oprit. Ducele d'Aumale va reclama o instalare în raportu cu înđoita-i calitate de principe și președinte al consiliului de resbelu. Din parte-le, marșalii și oficiarii superiori, chiamăți ca marturi, ar voi se fiă tratați cu ore-care distincțiune. Până acum s'au cheltuit vre-o 30,000 franci; totalul cheltuelilor necesarie se va sui însă la 200,000 franci.

Vedți, cu ocașiunea acestui procesu, se pôte aplica titlul piesei lui Shakespeare *multu sgomotu pentru nimic, se mai bine multu bani fără folosu!*

Jurnalele nemțesci spun că voiajul, proiectat de D. de Bismark la Gastein, este cu desevarșire părăsit. Se crede că o întrevedere între cancelarul prusian și contele Andrassy va avea loc în cele dintăi zile ale lui Septembrie.

Dupe o depeșă din Madrid, cu data 22 Augustu, se asicură că Statele-Unite au trimis tôte navele de resbelu disponibile în apele Spaniei.

Dupe aceeași depeșă, generalul Abarzuza a plecat pentru Paris, însărcinat cu o misiune specială pe lângă guvernul franceș.

Dupe o altă depeșă din Port-Vendres, adresată către jurnalele englese, scadra comandată de contra amiralul Lobos, ce este dinaintea Cartagenei, a început a arunca bombe în oraș, la care artileria forturilor a respuns cu vigore.

Cea mai maru parte din insurginții n'au voit a se încheide în oraș, ci s'au pus în observațiune în jurul lui.

Sevilla a trimis la Madrid o deputațiune de notabili pentru a conferi cu guvernul.

Carliștii în Navara au fostu bătuti în diferite locuri. Banda lui Ollo a fostu risipită și elu rănit. O divisiune de republicanii a plecat din Saragosa în ajutorul Estelei care continue a resista cu energiă.

Preoții carliști predică în tôte locurile contra mariagiului civilu, care s'a înființat acum, tratându-l de concubinagiū. Luarea mariagiului de sub autoritatea absolută a lor, le-a datu pretextu ca se arđă registrele stărei civile de prin tôte locurile pe unde pătrund.

Artileriștii din Barcelona s'au resculat, căpitanul generalu a intervenit și ordinea s'a restabilit. Resculații au fostu desarmați și dați judecați.

La Cartagena s'au iscatu conflicte între insurginții civili și insurginții militari. Au fostu mai multu morți și răniți. Militarii voescu se se predea guvernului de la Madrid.

Se depeșiađă din Belgrad, cu data 23 Augustu, către mai tôte jurnalele streine, că principele Milan, la plecarea sea din țera, a datu o proclamațiune către poporul serbu.

Acastă proclamațiune anunță călătoria sea în streinătate, pentru câte va săptemăni. Ea anunță asemenea că consiliul de ministrii va înlocui pe principe în timpul absentei sele, conformu ordinilor sele speciale.

Éta unu principe care nu sciă se guvernese. Se spune ore poporul ce guvernese despre intențiunile sele și despre ceea ce trebuie să se facă în lipsa sea?

Acastă procedare nu este aceea a unui principe coboritu dedreptulu din ceru, destinat a governa poporele.

Noi suntemu mai civilizați. La noi Domnitorul a plecat în streinătate, și nu numai nu a spus națiunei unde se duce, nu numai că n'a cerutu voie de la Cameră, nu numai că n'a lasatu pe consiliul de ministrii se guvernese țera, dar încă nici o dată, în totu cursul absentei sele, ministrii n'au fostu într'unu număr mai mare de trei se cel multu patru, mai totu-de-una prin urmare consiliul de ministrii a lăcrat fără majoritatea trebuitoare.

Se scriă de la Constantinople țiarului *Times*, că ambasadorul Englierei și Rusiei, lucrășă fiă care în parte, se facă a ajunge la unu arangementu cestiunea vechiului dreptu teritorialu, reclamat de Persia pentru supușii turci.

Acasă depeșă ne spune că Brigandul grecu, implicat în omorul de la Marathon, și patru alți

brigandi de aceeași naționalitate, au fostu omoriți; cadavrele lor au fostu capturate de autoritățile germane.

SOCOTELILE DIN STATE

Mare turburare s'a stărnit prin sate din pricina plății dărilor pe la începutul anului trecut.

Nu era bună de locu vestea de la țera. Nu sciă ce va fi fostu pe atunci prin țurguri, dar la țera tôte lumea era îngrigită și speriată.

S'au pornit refuelile dărilor, și s'au început socotelile de pe la 1864, de când s'au înființat Comunele, se chiama omenii și se apuca se se socotescă unu câte unu.

Socoteala se face ast-felu:

Ai plătitu dările, Bade?

Da, respunde țeranul.

Undeți subtu doveđile?

Ce doveđi?

Biletele.

Apoi nu ni s'au datu totu-d-una *bilertine*.

Scote biletele ce ai?

Bietulu omu caută în curea, scote o legătură, o deschide și numără 1, 2, 3, 4, étă unu anu, dou, și dupe câte bilete are.

Socotitorul le ia, le caută, le citește, le socotesce și dice: ai se plătesci atăta, ai plătitu atăta, mai ești datoru se plătesci atăta.

Domnule, eu am plătitu, căci cine m'a lasate să nu plătescu?

Înțelege o dată, respunde socotitorul, ești datoru Bade 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, galbeni.

Ce dici domnule? glumesci?

Ai carte ai parte: n'ai bilete, n'ai plătitu.

Și așa nu era omu care se nu cađă datoru cu birulu câte pe unu anu, dou, trei, patru, cinc, cu câte 5, 6, 7, galbeni.

Și apoi auđi, satulu: cutare a eșitu datoru cu 500 galbeni, cutare cu 1000 galbeni și cutare și cu mai multu.

Vă puteți inchipui, iubiți cetitori de prin țurguri, ce senzațiune face într'unu țeranu, care n'are nici ce mânca, cându aude că este datoru cu atăția bani, că el nici o-dată nu au avut în mâna lui.

Înțelegeți acum câtu erau de turburate și de amărâte inimile sătenilor, care sciă că au plătitu și care se vedu scoși dator se mai plătescă încă o dată.

Primarii, cei mai multu fără sciință de către, și mai cu sémă fără sciință de a ținea socotelele, dupe cum se ceru, s'au vedutu însărcinați cu strângerea dărilor, au strinsu și le-au datu la casieria. Dar ce e dreptulu, cându le-au dusu la țergu, au cheltuit și ei dintr'ensele, și apoi nici nu le-au datu tôte, ci au mai lasatu și în punga lor de sémă, și astu-felu se ceru bani cei ne dați, cei mâncați și cei risipiți.

Și apoi cându în vre-o comună s'a întemplat și câte unu *hođu* de

notaru, s'au folosit și elu, a luat bani, n'au mai dat bilete: și astu-felu acum notarul se află bogat și sătenii sunt apucați se plătescă.

Și pentru ca se se scie câtu sunt dator se plătescă, nu s'au făcutu socotelile perceptorilor, ca ei se arate ce au luat la o parte perceptori, și s'au apucat sătenii la socotitu.

Resultatul socoteli aceștia au scos pe seteni cu mai multu bani dator de câtu aceia ce se ceru, și acestu resultat absurd au pus pe gânduri pe socotitori; eru pe săteni i-au făcut se ceră ca se se refuescă mai înteu perceptori, se spuie ei mai înteu câtu au luat de la fiă care, și apoi se se întrebe și fiă care câtu a datu.

Socotelele perceptorilor și chiar ale casierilor sunt atatu de încurate, câtu nimeni nu le mai pôte da de capetu.

Și vinovatulu nu este celu ce a mâncatu, ci acelu ce i-a datu se mănance, acela ce a pus pe omulu ce nu scie carte, nici nu scie se ție socotele, ca se strângă bani și se facă ei socotela lor.

Socotela cu țilele de beilicu la șiosele merge și mai reu.

Aci nu se mai întrebă omulu câtu a făcut; de exemplu, cu trei ani mai nainte s'au dust omenii și au fatutu câte 5 țile la valea Ursulu de pildă. Traseulu nu s'a cumpanitu bine, calculile petrișului au fost greșite și ploile au stricat locul făcut. Hai la beilicu, auđi în tôte țilele prin sate. Unde? unde? la valea Ursulu, se mai facem încă o dată sosiaua pe care o am făcut'o?

Nu mai asculta nimeni pe bietulu omu, cându spuie că a făcut'o o-dată. Prefectulu poruncesce se o facă și a doua ora. sub-prefectulu trimite ordinulu, și în fine primarele esecută. Și astu-felu în anul aceste nu este caru în comuna Călinesci car se nu fi fostu la beilicu de 22 de ori, ceea ce face 44 țile în locu de 5, cele precise de lege.

Multu timpu călătorii de lege voru sta ne pedepsiți? Poporul ne contenitu în blestemă, dicendu: se-i bată Dumneđu! Amarnică va trebui se fiă bătăia lui Dumneđu!!

(Calendarulu Cultivatorulu.)

Memorandulu cresciniilor din Turcia

CĂTRE

PUTERILE GARANTE

Cresciniu din Alta Gradiska au adresatu puterilor, car au subscritu tratatul din Paris, unu memorandum. Găsindu în țiarulu *Débats* concludiunile acestui documentu, le reproducem și noi aci:

I. Că guvernulu din Constantinople se trimiță la facia loculu o comisiune imparțială, pentru a face o anchetă asupra pozițiunii cresciniilor din Bosna, a esamina cerele și espune plângerile nostre din acești trei ani din urmă; că printre membrii acelei comisiuni se se numescă și crescini supuși otomani.

Comisiunea va îndeplini această lucrare cu asistență, s'eu cel puțin în prezența reprezentanților tuturor puterilor care au subscriș tratatul de la Paris.

II. S'eu cheme înaintea justiției și s'eu pedepsescă, conform legii pe toți culpabilii din partea cărora am suferit atâtea acte de violență și de cruzime; s'eu pue în stare de acuzațiune încă și pe toți funcționarii ce au lăsat prin răutate s'eu prin neglijență a se comite aceste crime.

III. S'eu garanteze libera alegere a crescinilor în sinul *Medchlis* politice și judiciare; s'eu asigure legalitatea dreptului crescinilor și a musulmanilor înaintea autorităților, înaintea justiției, atât în procedură și prin raportul lucrurilor însăși, cât și prin dreptul mărturiei. În generalul P'orta se dea, fiă prin firmant, fiă prin alte acte internaționale, puterilor garante un gagiu pentru fidela observare a hatîșerifului din 1839, și a hatîhamayumului din 1856, faciă. Crescini: a completa aceste dispozițiuni legale, într'unu spirit uman conform cu civilizațiunea; că crescini se fiă apărați de ori ce arbitraritate și de acte de violență, ori din ce parte ar veni, și autorii unor asemenea fapte se fiă pedepsiți de lege.

IV. Că, în fine, o întorcere sigură, apărată de ori ce pericole, se fiă garantată tuturilor fugiților, precum și familiei lor.

SUFERINȚA

Ce! nu-ți ajunge c'eu am suferit! Vrei suferința eternă se-mi fie, S'eu n'amă și, oră de veselie și s'eu vărsă lacrimi necontenit?

Când v'ătorul lațul și a 'ntins Din sbor se lasă o păsărică și, pe când cântă fără de frică, El trage lațul și ea... s'eu prins!

Așa, o dată, vesel și eu Cântăm în pace, în fericire; N'aveam dorințe, n'aveam gândire, Iubem părinții și Dumneș.

De când amoru-ți însă m'a 'nvins, Trăiesc ca mierla în colivă, În închisora c'eu-ți place ție și a mea pace de tot s'eu stins.

Și tu d'aceta te îngâmfezi! Domnesc ca tigrul prada rănită, Ca șoimul ager stânca 'negrită, Și de cât chinuri nu vrei se veți?

Ce-am făcut ore? Ce 'ți am greșit? Se fiă scurtarea țilelor mele, Se strebatu câmpuri, munți și vălce? Pentru ce ore? Căci te-am iubit?

Dacă e crimă alu meu amoru, Atunci, acasă Dumneșirea Că 'mi-a datu ochii, 'mi-a dat simțirea și ție chipul încântător.

Tu pentru mine esc Dumneș... Templu în sufletu am zidit ție,

Și imne sacre de poezie Iți scotă adesea din pieptu meu.

Totulu în tine am concentrat: Pace, speranță și fericire, Și alu meu sufletu plin de iubire, Numai d'amoruți s'eu inspirat.

Vrei se uită ore alu meu amoru? Flămândulu uită se c'eu hrană, Copilulu uită se d'ică «mamă» și esilatulu alu țerei doru?

Dacă tu însă mă osindesci Se ducă nopți negre de 'nfiore, Dile nuoroșe fără de s'ore și suferințe imi otăresci;

Voiu primi tote mulțumitoru: Chinuri eterne, adânci suspine, Mormentu rece, totulu ce vine De la aceea ce eu ador.

Căci totu e dulce și ângerescu De la icona viselor mele; Și chiar la m'orte ochi-mi prin stele Voru vedea chipuți Dumneș.

Fluturu d'auru, strălucitoru, În mâini copile vedend că m'ore, Totu mai aruncă ochi pe fl'ore și se sfirșesce mulțumitoru.

Pân'alu meu sufletu va esista Și 'n pieptu ca unda încă va bate, Până ce ochi-mi lacrimi voru scote Eu, dulce ângere, nu te-oi uita.

I. C. F.

(Bisca 1863)

DIVERSE

O durerosă întmplare. Se scriă din Busto Arsizio, provinciă a Milanului, cu data 18 Augustu, către *Journal de Roma*:

«Cu durerea în inimă v' scriu aceste câte-va rânduri asupra unei nenorociri ce s'eu întâmplat în orașul nostru.

«În ulița s'anta Cruce se g'asea o casă care servia de școlă pentru fete.

«Apr'oe o sută din aceste fete se g'as'eu er' în sala de sus și cea de jos. De o dată tavanele au căzut și au acoperit acele nenorocite copile, ce aveau tote v'rstă de la 15 la 18 ani.

«Acetă nenorocire a fost unu oribilu spectacol. Au scos în dată v'ro șese cadavre și au transportat la spitalu v'ro două-șeci.

«Unu s'erman bătrân, părinte a trei fiice, a avut nenorocirea se vedă perindă doue în acestu desastru și a treia în agoniă.

«Este lesne se-și închipuescă cine-va desolațiunea at'oror familii.

«Directorulu școlii, aflându de acetă nenorocire, a fugit.

«Procurorulu, ca se întâmpinase nou nenorociri, a oprit pe părinții și rudele fetelor se m'ergă în ruine ale căuta, fiind că casa amenința se mai cădă și în părție sele cele l'alte.

* *

Orașele din America. Dupe țiarulu de statistică din Moryland, esista în Statele-Unitate 23 orașie cari se numesc Paris.

Se mai p'ote observa, între cele l'alte: 32 Petersburg, 11 Londra, 10 Glasgow, 14 Edimbourg, 28 Florența, 24 Roma, 31 Berlin, 10 Noulu Berlin, 27 Francfort, 26 Hanovra, 11 Dresda, 7 Hambourg, 8 Breme și 8 Versailles.

Numele de Baltimore și de Filadelfia se repetă de 11 ori și acela de New-York de 7 ori.

* *

Miscarea în portulu Londrei. Miscarea în portulu Londrei cresce din an în an.

În cursulu lui 1872, 11,518 vase au intrat, din care 7,054 cu pânze și 4,464 cu vapor. 8730 au eșit pe Tamisa.

* *

Căci cari sunt în Engletera. Engletera conține aș 2,116.175 cal: 1,200,000 sunt ocupați cu agricultură; 600,000 sunt de l'ucsu; cei l'alți sunt întrebuințați la tr'asurile publice.

Num'elulu simțitu alu tacselor este de 1,327,409. Se pretinde că crescerea este de 7,000 capete pe an.

* *

Consumația vinului francesu în Engletera. De la 31 Martie 1872 până la 31 Martie 1873, s'eu consumat în Engletera 76,029,000 litre vin, venit din Francia. Este o diferință în mai multu cu 44,109,000 litre de câtu anul precedentu.

ULTIMELE SCIRI

Paris, 26 Augustu. Răspundendula o notă forte agresivă a unu țiaru legitimist, le *Pays* d'ice că pactulu de la 24 Maiu nu este încă rupt, dar că limbagiulu legitimistilor este unu avertisment.

Acelaș jurnal declară în acelaș timp, că bonapartistii nu vor esita a se alia cu republicanii, dacă acestia din urmă vor at'pate principiulu plebiscitulu.

Dupe la France, ambasadorulu Spaniei în Francia, D. Abarzuza, este însărcinat c'eu misiune confidențială.

La *Republique Française* anunță că va fi semnată în secretu o adresă către contele de Chambord, care i se va da în țiu evacuării teritoriulu de p'usient.

Madrid, 26 Augustu. Cortesii, în șanța de aș, au alesu președinte pe D. Castelar, cu 135 voturi contra 73, date lui Olava.

D. Castelar, luându în posesiune fotoliulu președințialu, a insistat asupra nenorocirelor situațiunii cari l'obligă a priimi acetă funcțiune. A declarat că va protege libertatea absolută a tribunei, dar că nu va tolera personalități; că, în fine, politica sea este conținută în programa Domnulu Salmeron.

«Noi suntem continuatorii revoluțiunii din Septembrie, — a țis D. Castelar; — noi nu reprezentăm unu partitu, ci democrația. Dupe 11 Februarie, devisa republicană este: libertatea. M'orte Republicei va fi și m'orte libertății.»

Oratorulu d'ice că este federalist pentru că federalismulu este contra tuturor dictaturelor. Elu vrea însă înainte de tote uniunea națională și integritatea patriei.

Recunoște trebuința de autoritate și ordine și adaogă că Republica p'ote se p'ără dacă ordinea nu se va restabili.

D. Castelar a finit prin ar'etarea necesității de a se stabili disciplina în armată.

Madrid 26 Augustu. Organulu oficialu anunță, dupe o telegramă a căpitanulu generalu din provinciile Basce, că șeful carlistu Lizarraga voese se întărescă cu 3,000 omeni banda ce înconșoră Estella.

Marșalulu Santa Pau a bătut er' pe carliști în num'ru de 8,000 omeni, între Dicastillo și Arrowitz; le-a luat pozițiunile, cai și materialulu de resbelu.

Perderea trupelor: morți, răniți și lipsă, 50 omeni. Perderile carliștilor necunoscute.

Telegrame mai posterioare ar'etă perderile carliștilor în acetă luptă considerabile. Don Carlos comanda aci în persoană.

Risipirea bandei lui Calvo Seco în Aragon se confirma.

Banda lui Miranda a fost asemenea bătută.

Serano se așteptă la Madrid.

ANUNCIU

A eșit de sub litografiă următoarele tablouri, cari se v'ndu cu cel mai scățutu preț pentru ori ce doritoru, însă cerute

d'adrepțulu de la mine cu trimiterea prețulu lor. Er' cei ce vor cerc, sume de la 50 în susu vor primi 10% adaos. Plata pachetelor și a scrisorilor pentru cei de afară va fi în contulu meu, plătindu-se aici.

I. Calendarulu anulu 1874, tablou de perete care are titlu de d'asupra: «Păinea noastră cea din tote țilele d'ăne-o nouă astă-ș.»

Apoi se represintă prin 8 desenuri. În parte: 1. creatorulu lumii; 2. arătura pământulu și semnătura; 3. secerișulu grăulu; 4. treierișulu; 5. macinișulu; la m'oră 6. fabricarea pâinei; 7. coptorulu; și a 8 tăierea pâinei la masă familiei, și împărțirea rămășiței la săraci. Se ar'etă pe calendaru cursulu apusen și cursulu răsăritend; sferturile laminelor; serbările domnești și tote serbătorile de peste an, ce sunt ordonate de religiunea ortodossă a se păși. *Prețulu unu calendaru este de unu leu nouși 50 bani.*

II. Un tablou, pe care se represintă crucea lui Isus, purtată în gloriă de cetele Serafimilor și heruvimii, cum s'eu ar'etat pe ceru în vremea împ'ratulu Constandinu celu mare, în bătălia cu Maxenție, la anul 312 dupe Cristos; și cum are a se ar'eta la a doua venire. *Prețulu numai unu leu nou.*

III. Planulu totalu alu capitalei Bucureșci, cu numirea tuturilor stradelor și a oteleur, a bisericelor și a autorităților. *Prețulu numai doui lei nou.*

IV. Planulu comisiei de galben și de roșu, vedute din sborul paserei, cu numirea tuturilor stradelor și a oteleur, *Prețulu câte unu leu nou.*

V. Generala cartă a toatei României, cu tote drumurile ferate, pichetele și cele l'alte drumuri, și monastirile tote. *Prețulu numai doui lei nou.*

În Capitală se află la librăria D-nu Seleşii, peste drumu de teatru.

Major D. Pappasoglu

CASSA VIOLET DIN PARIS

Alegerea unei parfumerii naturale supra-fine este de cea mai mare importanță.

Cităm principalele producțiuni, contra — semnate de la *Reine Des Abeilles*, care este marca fabricecasei Violet. S'epunulu *Royal de Thridace*, medaliat la tote expozițiunile, și singurul recomen datu de celebritățile medicale pentru rumuseșea, și s'euătatea pelii; s'epunulu *Chinois*; s'epunulu *Jockey Club*; s'epunulu *Yang-Yang*, cu mirosurile liliaculu de Persia; la *Crème de Beauté* pentru pelișele delicate; *V'Eau de Cologne de la Reine des Abeilles*; le *Vinaigre aux violettes d'Italie*; la *Rosée des Abeilles*, recoltate în aură din cupa florilor; *Crème Duchesse* nutritivă pentru p'erd; ce *Pomade fondante aux violettes d'Italie*; *L'Essence bouquet*, pentru batistă, picătură de violente de Italia, florile Franciei și de la *Reine des Abeilles*, buchetul *Jockey Club* și la *rose mousseuse*.

Cassa Violet expediază cutii cu parfumuri, cându i se face comanda.

Este destulu a scrie: *Rotonde du Grand-Hôtel, Boulevard des Capucines, au coin de la rue Scribe, se u mai bine 318, rue Saint-Denis, a la maison de gros et d'exportation à Paris.*

A eșit de sub țiparu,

BIBLIOTHECA DE LEGISLAȚIUNE

SAU

COLLECȚIUNEA LEGUIRILORU ROMÂNIEI, VECHII ȘI NOII

DE

JOAN M. BUJORÉNU

(Unu volumu de 2,144 pagine, conținend totelegile, proceduri, regulamente, decrete, circuli instructive, convențiuni, concesțiuni, statute, tarife, tablouri, formularii, etc. — În acetă intră șiegiurile vechi: *Caragea, Calimah, ale principelului Stirbeiu, Manualu de pravila bisericescu și Statutele Colonilor bulgare din Basarabia.*)

Depositu, spre v'ndare, la librăriile Sococ et C-nia în București.

SASONUL 1873.

Expoziția Universală din Viena. Informațiuni pentru streinii!

Recomandăm cu deosebire tuturilor P. T. Voiajagiorilor îngrijirea cea mai bună și efină pentru procurarea de **Albituri pentru Cavaleri și Dame**

Prima c. r. Fabrică de Depositul
Stadt. Tuchlauben No. 13

Inuri și Marfă în albituri la Viena.
vis-à-vis de Strampfer-theater

Asemenea vinde, renumita cunoscută invențiune proprie, într'o alegere colosală elegantă și solidă Cămăși de Cavaleri și Dame adevărate de olandă fasonul cel mai nou à fl. 2. 3. 4 și 5 cele mai fine.

Cămăși de dame brodate elegant, cele mai noi la expozițiunea din Viena, Cămăși cupidon fl. 3—Cămăși-flora fl 4—Cămăși amoretten fl. 5—Cămăși fantasi fl 6 cele mai fine.
Camisone de Dame cele mai moderne de Pergalină fină à fl. 2, 3, brodărie bogată à fl. 4, 5, cele mai fine.

Pantaloni de Olandă pentru Cavaleri fl. 1. 50 și fl. 2—
Pantaloni idem Dame fl. 1. 50 2, brodate à 2, 50.

Batiste cele mai fine de Rumburg și Batiste de ină 6 bucăți fl. 1. 80, 2 50 până fl. 4.

Afară de aceste toate calitățile proprie invențiune 54 copii 1/4, lată, Rumburg și țesetură în coronă la reine de toiles (Regina a tuturilor olandelor) à fl. 20. 25, 30, 35, 40 până la fl. 100 cea mai fină.

Pânzeturi de masă de Damast cele mai fine pentru 6, 12, și 24 persoane à fl. 6. 9. 12, 15, 18, și 24.

Comandele se efectuésă prin garanție pentru lucru solid și veritabil. Prețurile sunt în schimbate pentru revinătorii. Cererea de prețuri precum și Mustercarten se trimite dape cerere franceze.

Gratis D-nii cumpărători în o valoare de fl. 50 primesc o pândătură de Damast pentru Masă, de 12 persoane a căreia valoare acopere întregu spesele transportului.

Primul depou alu privilegiatei fabrice I. R. de rufe alu D-loru Weldter și Budie Viena, St. Tuchlauben No. 13 cunoscută în cea mai laudabilă manieră, ale cărora produse se bucură de bine meritul său renumit s'a premiat pentru aceste articole acum la Esposițiunea Universală din Viena 1873 cu prima premie, adică cu Medalia de merit pentru bun gust.

Adresa: Welder & Budie Wien, Stadt, Tuchlauben No. 13, im gräflich Erdodyschen Palais, vis-a-vis dem stramper Theater.

NOUL INSTITUT DE FETE

Maria Cassabianu

Allu cărei prospect și programu s'a împărțit publicului, va începe regulat de la 1 Septembrie viitoru cursurile atât din clasele primare cât și din cele secundare. Părinți, care dorescu a confia educațiunea și instrucțiunea ficeilor D-loru acestui Institut. sunt rugați a se anunța Direcțiunei cât mai curând pentru regularea și asigurarea locurilor.

Bucuresti, Suburbia Caimata, strada Segeței Nr. 5, (callaterală a celle Italiene).

Direcțiunea.

BANIȚI

Solide și aprobate sunt de vânzare la subsemnatul cu toptanul s'au cu bucata, a căroru prețuri sunt foarte moderate.

Probă se va trimite D-lor amatoru la ori ce cerere.

Ladislau sigismund, dogar în Turnu-Saverin.

CASA

de închiriat și de vânzare

Două perechi într'o curte, cu două etagie, 28 în căperi, pivniță mare, trei beciuri, în strada Sfinților, colorea roșie No. 70.

Amatorii se voru adresa în aceste case la proprietaru.

Librăria Ch. Stefanescu & Barasch

23 STRADA LIPSCANI 23.

Se recomandă onor. DD. Studenți și Directori de pensionate, că este complet assortată cu toate cărțile, și ori ce obiecte necesarii la scris și dessemnatu.

Serviciul celu mai satisfăcatoru.

SOCIETE FRANCO-AUTRICHIENNE

POUR LES ARTS INDUSTRIELS

VIENNE I. Stadt Hegelgasse No. 8. VIENNE

Etoffes pour meubles, Soieries, Tapis d'Aubusson et de Smyrne, Veloutés et Moquettes

Rideaux tulles brodés, Cretonnes, Velours, Reps de laine. Spécialité de broderies et application artistiques: Tapisseries des Gobelins. Cuir de Cordoue, papiers imitation cuir, papiers peints.

CERAMIQUES POUR PANNEAUX ET LAMBRIS

Faiences pour salles de bains et carrelage.

ENTRÉE LIBRE DES MAGASINS.

Specialități în Stofe de Mobile, Covore, Perdele, Brodărie și Faianca

Soliditate Comercială cea mai severă, in unire cu unu gustu artificial.

1 HEGELGASSE No. 8 CATULU 1.

Mostre se trimetă franco în provincii

DE INCHIRIAT

Uă prăvăliă cu loculul ei moștenescu avendu pivniță doue odăi și un beciu în calea Moșiloru No. 234 cu preț 460 galbeni.

Doritorii se voru adresa în ori-ce și la proprietarul ei strada Academiei No. 20.

BOALELE SECRETE

Răni syphilitice, sculamentu, inpedicarea udului, poluțiunea, neputința (slăbiciune bərbătescă) poala albă vindică dupe o metodă care s'a aprobatu în miș de cađuri sigur și radical.

Consultațiune la orele 10—12 și 6—8 Strada Carol No. 4 Reconosițiua din partea vindecatorulu.

Atacare la Plămîni (Oficã).

Să pôte pozitivu vindeca. Sub-semnatulü garanteđu că în 14 zile se va simți multu mai bine. Ordonatiune de 4—5 ore, strada Polonă No. 68

CURSUL ROMÂN

Bucuresci 19 August 1873

EFFECTELE	Oferit.	vindut.
Oblig. rurali	100	100 50
Strusberg	—	—
Oppenheim	—	—
Oblig. domeniiali	92 50	92 25
cailoru ferate	—	—
Societ. gen. gaz.	720	700
Dacia, c. d'asig.	—	720
Mandate	—	—
Imprim. municip.	—	16 50
SCHIMBULU		
Paris à vista	—	—
3 lunl	97 50	97 25
Londra à vista	—	—
3 lunl	25 24	90
Berlin à vista	—	—
3 lunl	368 50	363 25
Marsilia	—	—

Bastimentele

Corăbii sosite
Vapore sosite

Productele

Grău ghireca, greutate
Grău ciacăr, calit. I kila
Grău cãrnău " I.
" " II.
Porumbulü
Orzulü
Orăzulü
Secara
Rapița calit. I kila
" " II
" " III

MIȘCĂRILE PORTURILOR ROMÂNIEI

Galați	Ismail	Braïla	Giurgiu	Calafat	Severin	Oltenița	Măgurele	Bechet	Calarași	Iolaz
15 August	15 August	17 August	17 August	17 August	17 August	16 August	15 August			
incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.	incăr. desert.
3		1	2	1	2	3	5	20		
1	5		8	2	1	2		1		
3		2	1	1	2	2		2		
3	2	1	1	1		2		2		

PREȚURILE PRODUCTELOR

85	86	114	136	94		109	110
		104	118	86	106	94	95
	96	100					
	92	95					
42	48	50	65	68	50	60	
	30	32	43	48			
52	53	48	50	57	67		
		32	34	111	114	32	39
		48	50			94	112
		00					

CURSUL VIENEI

Vienna, 29 Aug. 1873 s n.

EFFECTELE	
Metalice	69 80
Naționale	50 20
Lose	102 —
Actiu. băncel	972 —
Creditulü	242 50
Londra	111 20
Oblig. rur. ung	74 25
• Temeșvar.	75 75
• Transilv.	75 75
• Croate	75 50
Argint in măr.	106 10
Ducașü	5 36
Napoleoni	8 90 1/2